

Haarlem, historie mezi květinami

ATRAKTIVNÍ MĚSTO NA DOSAH OD AMSTERDAMU

K návštěvě historického města plného architektonických skvostů právě teď nastává nejvhodnější doba. Nedaleko totiž do plné krásy rozkvétá největší květinový park v Evropě Keukenhof.

Krajina je plochá od obzoru k obzoru a silnice rovná jako pravítko protíná obrovské květinové pole. Kam až oko dohlédne, kolébají se ve větru červené, žluté a bílé kalichy tulipánů, takže země vypadá jako pokrytá pestrobarevným kobercem. Když stáhnete okno, naplní kabinu auta omamná vůně květin, která se na jaře vznáší nad celým Haarlemským polderem. Právě projíždíte po dně obrovského jezera, které bylo v polovině 19. století vysušeno. Vznikl polder o rozloze 180 m², ležící pět metrů pod úrovní hladiny moře. Právě tady byla založena největší květinová pole v celém Nizozemí, jež jsou jedním ze symbolů Holandska. Právě kvůli nim se vyplatí navštívit město Haarlem na jaře. Ze záplavy barev vám budou přecházet oči (viz str. 30).

Město obchodníků a umělců

Haarlem leží mezi pásem pobřežních dun a právě úrodným polderem. Je známý pod přezdívkou „město květin“, ale lány tulipánových polí v okolí nejsou zdaleka jediným jeho lákadlem. Řada lidí považuje toto město za vůbec nejkrásnější v Nizozemsku. Pokud tu strávíte aspoň chvíli, možná jim dáte za pravdu.

Nádherné historické jádro, z jehož ulic dýchá atmosféra

Vleeshal – nádherná stavba z roku 1602

rychle vzkvétalo. Zakotvila tu i řada umělců, třeba slavní malíři haarlemské školy Frans Hals a Jacob van Ruisdael.

V dobách největšího rozkvětu, kterým se přezdívá „zlaté století“, rostly v Haarlemu pozoruhodné stavby jedna za druhou – u paty kostela bylo přistavěno přes třicet obchodů, vznikla masná tržnice (Vleeshal) a vyrostla řada patricijských domů.

Žádná z nových staveb však nemohla zastínit perlu města – protestantskou katedrálu svatého Bavona ze 13. století. Později gotická křížová bazilika patřila původně katolíkům, ale v 16. století konvertovala k protestantismu. Místní lidé ji nazývají Velký kostel (De Grote Kerk), aby ji odlišili od druhé haarlemské katedrály zasvěcené Bavonovi, která je katolická. Určitě se zajděte podívat dovnitř – uchvátí vás vznešená klenba a nástěnné malby, jež stvořili umělci zvučných jmen jako Vermeer či Frans Hals. Na katedrální varhany, jedny z největších na světě, hráli Mozart, Schubert, Liszt či Händel. Varhany se dodnes používají a každoročně v červenci se v katedrále koná soutěž varhaníků. Pokud budete mít štěstí, bude v době vaší návštěvy přístupná osmdesátimetrová věž, ze které je krásný výhled na město. Bohužel se na ni dá vystoupat jen při výjimečných příležitostech.

Pokud se chcete pokochat dalšími památkami, namířte si to do Vleeshal neboli masné tržnice. Dům z červených cihel stojí nalevo od východu z katedrály. Stavbu nepřehlédnete, je skutečným skvostem renesance. Milovníci architektury často přijíždějí do Haarlemu jen kvůli ní. Je zvláštní, že tak nádherná budova měla kdysi prozaický účel: sídlila v ní jatka a prodávalo se tu maso. Někdejší řeznictví má dnes mnohem vznešenější využití – Vleeshal je od roku 1960 jednou z budov mu-

Jak se tam dostat

Haarlem leží jen patnáct minut jízdy vlakem od Amsterdamu, na půli cesty k moři. Z hlavního amsterdamského nádraží jezdí vlaky co čtvrt hodinu a zaplatíte za ně pár eur. Musíte dát dobrý pozor, abyste stihli vystoupit. Hustota zastávky v Nizozemsku je taková, že prakticky nepoznáte, kdy opustíte metropoli a kdy vjedete do Haarlemu.

17. století, kdy bylo město jedním z nejvýznamnějších obchodních center v Holandsku. Procházku začněte na výstavním náměstí Grote Markt. Obklopují ho historické domy s typickými zubatými štíty, jaké nesmí chybět na žádném holandském náměstí. Původně se tu konaly rytířské turnaje a v 16. a 17. století se zde čile obchodovalo s hedvábím a květinovými cibulími. Právě tehdy do Haarlemu přesídlili bohatí obchodníci, díky kterým město